

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Bonnier, Ann Catherine, Kyrkorna berättar, Upplands kyrkor 1250-1350, Uppsala 1987.

Tuulse, Armin, Valö kyrka, Upplands kyrkor 96, Uppsala 1977.

Sveriges kyrkor, Uppland band II, ”Valö kyrka”, Stockholm 1954.

Valö kyrka, utdrag ur Byggnadsregistret, Riksantikvarieämbetet.

”Valö kyrka”, utdrag ur *Medeltidens bildvärld*, Historiska museets hemsida.

Upplandsmuseet, handlingar i topografiska arkivet.

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1275-1300	Kyrkan uppförs som en salkyrka i gråsten täckt med tunnvalv.	Sveriges kyrkor (Svk) s 515
Ca 1500	Kyrkan byggs till med vapenhus och sakristia. Salkyrkan välvs med stjärnvalv.	Svk s 515
1525-30	Kyrkans valv och väggar förses med målningar av Örjan Målare.	Byggnadsregistret
1695-96	Läktaren i väster byggs.	Tuulse s 11
1719	Predikstolen införskaffas. Ett nytt fönster tas upp på norra sidan.	Svk s 515
1739-40	Klockstapeln byggs	Svk s 515
1766	Fönsteröppningarna förstoras och ges ny placering. Målningarna på väggarna överkalkas.	Svk s 515
1769-70	Ny bänkinredning, altare och altarring tillverkades av snickaren Nils Johan Dahlström från Norrtälje.	Tuulse s 8 ff.
1797	Kyrkan försågs med nya takstolar	Svk s 438
1799	Västra nordfönstret togs upp. (Murades igen 1926)	Svk s 436
1831	Orgelverket byggs av orgelbyggaren Gustaf Andersson, Stockholm.	Tuulse s 11
1850-talet	Golvet lades om och den fasta inredningen målades om.	Tuulse s 4
1926	In- och utvändig restaurering under ledning av arkitekten Ärland Norén med Alfred Nilsson som konservator. Den utvändiga putsen förnyades. Västra nordfönstret murades igen. Takstolarna över koret förstärktes. Valvmålningarna rengjordes och väggmålningarna togs fram. Bänkarna breddades och ursprunglig dekor sattes åter på plats. Den gamla färgen skrapades fram och konserverades på all fast inredning. Läktaren gjordes något mindre genom att fronten flyttades bakåt mot väster. Elektrisk uppvärmning installerades.	Tuulse s 4f

1949	Byggnadsstyrelsen ger tillstånd till installation av elektrisk klockringning.	Upplands- museet
1957	Byggnadsstyrelsen lämnar tillstånd till installation av elektrisk kraft- och belysningsanläggning mm.	Upplands- museet
1959	De medeltida kalkmålningarna rengörs från sot.	Upplands- museet
1966	Renovering av stigluckan. Fasaderna rengjordes, trasiga tegelstenar byttes ut, blinderingsputsen förnyades liksom innervalvets puts. Grundförstärkning utförs	Upplands- museet
1967	Byggnadsstyrelsen ger tillstånd till montering av åskledaranläggning.	Upplands- museet
1971	Länsstyrelsen i Stockholms län ger tillstånd till utvidgning av kyrkogården. Ritning för utvidgningen har upprättats av Lundqvist och Jacobson markkonsulter AB, Uppsala.	Upplands- museet
1994	Tillstånd lämnas av Riksantikvarieämbetet till borttagande av en bänk i norra bänkkvarteret. Det gjordes för att ge plats för rullstol i bänkkvarteret.	Upplands- museet
1994-95	Kalkmålningarna rengörs, den fasta inredningens bemålning konserveras. Arbetena utförs av konservator Sven Olof Carlsson, Gimo. Fönstren renoverades och målades om.	Upplands- museet
1996	Ett av kyrkans medeltida altarskåp placeras mot norra korväggen ovanför kyrkvärdsbänken.	Upplands- museet
2002	Kyrktaket tjärades. Klockstapeln tjärades och rödfärgades. Nya elektriska bänkvärmare installerades i kyrkan.	Upplands- museet